

CIJENA RATOVA U vojnih povlaštenih mirovina

Za partizane branitelje

● **Kupovanje mira** Popuštanjem prema onima koji su tražili mirovine vlade su kupovale socijalni mir

Sudionika NOB-a i njihovih nasljednika ima još 60.000, broj umirovljenih hrvatskih branitelja od 2003. se udvostručio

● ZAGREB

Čak 65 godina nakon završetka Drugog svjetskog rata na mirovine stečene u prošlom sustavu i ove će godine otići 1,18 milijardi kuna. Najviše je - gotovo 40.000 mirovina sudionika NOR-a na koje će otići oko 530 milijuna kuna, a pravo na povlaštene mirovine i dalje ostvaruju pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine, pripadnici bivše JNA, bivši politički zatvorenici i bivši politički funkcioneri.

Pravo na mirovinu

Kad je pak riječ o Domovinskom ratu pravo na povlaštene braniteljske mirovine trenutno ima 69.150 korisnika, za što u 2010. treba osigurati više od pet milijardi kuna. Dakle, oko 130.000 "ratnih mirovina" samo će ove godine državu koštati više od šest milijardi kuna, a taj se iznos niti narednih godina neće značajno smanjivati.

Doduše, broj korisnika mi-

**Mjere štednje
Vlada je 1. srpnja
za 10% smanjila
povlaštene
mirovine**

rovina vezanih uz Drugi svjetski rat iz godine u godinu se smanjuje, no još ih je gotovo 60 tisuća, desetak tisuća manje nego braniteljskih. Većina izvornih korisnika tih mirovina je pokojna, a njihova primanja naslijedili su njihovi braćni partneri.

S druge strane, broj braniteljskih mirovina u posljednjih se sedam godina udvostručio - s 30.865 u 2003. na čak 69.150 mirovina u lipnju 2010. U istom razdoblju su rasla i izdvajanja za te mirovine sa 1,98 milijardi na više od pet milijardi kuna. Naime, HDZ je u protekla dva mandata novim Zakonom o pravima branitelja omogućio da pravo na mirovinu steknu i oni koji nemaju status ratnog vojnog invalida. Za invalidsku mirovinu tako je bilo dovoljno dokazati sudjelovanje u ratu.

Restriktivne odredbe

Zbog ogromnog rasta broja takvih mirovina od kraja prošle godine braniteljsku je mirovinu moguće dobiti samo uz status invalida. Prosječna braniteljska mirovina trenutno iznosi 5011 kuna, a taj će se iznos djelomično smanjiti nakon što je Vlada 1. srpnja smanjila povlaštene mirovine za 10 posto.

Prema analizi mr. sc. Marijane Bađun s Instituta za javne financije u prvoj polovici 2010. ipak je primjetan manji rast broja korisnika braniteljskih mirovina u odnosu na isto razdoblje lani: 1436 naspram

Hrvatskoj je ukupno 130.000 korisnika
 rovinu uvrštenih u tri kategorije

ane, domobrane i e 6 mlrd. godišnje

Broj korisnika vojnih mirovina od 2003. do danas	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
hrvatski branitelji	30865	33155	37961	42920	51892	61301	67714	69150
sudionici NOR-a	72878	65843	61264	56679	52269	45965	41679	39611
pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945.	27552	29283	27776	25994	24193	21455	19678	18738

Put prema izjednačenju broja zaposlenih i umirovljenika

Najnovija analiza Marijane Badun s Instituta za javne financije pokazuje da su postojeći problemi u mirovinskom sustavu u krizi postali još izraženiji: lani je udio rashoda za mirovine i mirovinska primanja u BDP-u porastao na 10,33 posto, dok je omjer broja umirovljenika i zaposlenih pao na svega

1:1,28, što je najniži prosjek od 1990. godine. Krajem 2009. godine samo je 18 posto korisnika starijih mirovina imalo staž od 40 ili više godina. - Budući da je mirovinski sustav godinama korišten za rješavanje socijalnih i gospodarskih problema, čini se da će predložene Vladine mjere sporo ispravljati činjenicu da na

jednog umirovljenika dolazi skoro samo jedan zaposlenik - ističe Badun. Stoga bi, upozorava, paralelno s mjerama u mirovinskom sustavu trebalo provoditi i reforme na tržištu rada kojima bi se povećala stopa ekonomske aktivnosti stanovništva, a stari što dulje zadržali na poslu. • G. G.

3193. Najbolji je to pokazatelj koliko Vlada zakonima utječe na mirovinski sustav. Naime, čim su uvedene restriktivnije odredbe smanjio se masovni odlazak u braniteljske mirovine. Sada su u prvom planu prijevremene mirovine koje će od početka iduće godine biti značajno manje pa je samo u prvih šest mjeseci 2010. u prijevremenu starosnu mirovinu otišlo 9.544 novih korisnika ili 75 posto više nego u istom razdoblju lani. • G. Galović